

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14
Pe o lună . 2.40

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Strada Deak Ferenc Nr. 20
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțămite publice și Loc
deschis costă fiecare pe
90 fleri.
Manuscripte nu se înapoiază.

Capitele... în activitate.

Arad, 15 Ianuarie.

Cetitorii noștri își vor aduce aminte cum d. Vaida, la o adunare populară, într'un nobil avânt sincer, a intrat în regnul animalic pentru a produce o pildă de solidaritate. Pilduia atunci d. Vaida cu o stavă de cai, care se apără de lupi, întorcându-le acestor simpatice fiare ale codrului copitele mutătoare de fălci. Cică așa ar trebui apărată și solidaritatea noastră. Consecvent cum e, d. Vaida, în zilele din urmă, a și coborât în faptă ingenioasă și mult caracteristica lui pildă. În apriga d-sale năzuință de a apăra stava noastră națională împotriva atacurilor lupești ale celor din jurul „Tribunei”, d. Vaida, cu impulsivitatea unui armăsar pur sang aplică lovituri de... picior tuturor oamenilor cari scriu și sprijinesc „Tribuna”. Nu vom vorbi despre copitoasele acuze aduse dlui Goga. Cazul acesta e mult prea mare, decât să nu-i dăm răgazul cuvenit pentru desăvârșita lămurire. Ne vom opri însă asupra felului cum știe nobilul și blazonatul nostru... pilduitor să-și ridice... picioarele împotriva dlui *Il. Chendi*.

Nu vom lua noi apărarea lui *Ilarie Chendi*, nici nu vom încerca să apreciem aici munca intensă și rodnică a acestui scriitor, care de o vreme atât de îndelungată slujește cultura noastră națională, nici nu vom cataloga nenumăratele articole politice luminoase pe cari le-a împărtășit el aproape prin toate ziarele noastre. Am face o muncă de prisos,

căci publicul românesc de pretutindeni, încă demult, l'a așezat prin judecata lui limpede și dreaptă între cei aleși ai neamului nostru.

Nu credem să fie vre-un colț al românismului, unde să nu fi pătruns numele lui, ca o semnificație a inteligenței în scris și a îndrăznelii cinstitute în fapte. Ori ce Român care urmărește cu înțelegere viața noastră publică se va opri totdeauna nu numai cu plăcere dar și cu o profundă stimă în fața acestui om, care n'a cunoscut altceva în viața lui decât munca neîntreruptă pentru limpezirea adevărului, fie în literatură, fie în politică.

Dacă insistăm totuși asupra articolului publicat de d. Vaida în nrul 284 al „Românului”, o facem pentru că ținem să arătăm încă odată publicului nostru până, unde poate să meargă temeritatea așa zișilor noștri autorizați, cari se aruncă cu furia unor barosani neciopliți asupra tuturor oamenilor cari se așează desinteresați în calea trebușoarelor lor.

Nu a fost destul ca d. A. C. Popovici, acest butoi enorm plin cu uriciuni, să-și verse prăpăstioasele fraze necăjite prin subsolul „Gazetei” din Brașov asupra lui *Chendi*, nu au fost destule lătrăturile organului autorizat, a trebuit să vie și *Voevodul* să aplice și el o lovitură de... picior omului care n'a știut de cât să zîmbească în fața tuturor prostiilor omenești, omului care, ori de câte ori a fost stropit de noroiul acestei vieți, și-a scuturat binișor, cu un gest nervos, haina și schițând un zîmbet adeseori melancolic — dovada superiorității lui — și-a ucis atentatorii.

D. Vaida în articolul publicat în nrul 284 al „Românului”, răsboindu-se cu Oct. Goga, îngăimând niște temenele ridicole la adresa dlui N. Iorga, invocând o groază de nume așezate alandala, ține să afirme, subliniind chiar, că *Il. Chendi* ar fi „un tip al publicistului amoral”, un om lipsit de ori valoare morală etc., etc. Dacă nu crede cineva această afirmație să întrebe pe cutare, pe cutare, pe d. Gh. Ranetti dela „Furnica” și în urmă pe d. I. Gorun.

Mărturisim că niți acum, după multă bătaie de cap, nu știm cum să calificăm ieșirea aceasta grosolană. Judecând omeneste ar trebui să căutăm dovezile pe cari se sprijinește d. Vaida, când, din bun senin, aruncă o insultă atât de murdară. Ar trebui, dacă n'am ști dela cine porcede și către cine merge. În *Il. Chendi*, în viața lui, n'a găsit însă și nu va găsi nimeni nici un punct, fie cât de mic, care să-i întunece frumosul prestigiu pe care îl are și-l va avea totdeauna. Atunci?... Atunci trebuie să cercetăm starea sufletească în care se află ilustrul nostru politician cu blazon, trebuie să-i deschidem pereții sufletului. Suntem siguri că utilizând această operație, ne vom da seama foarte bine și vom categorisi... mirosul nouilor insulte:

Il. Chendi n'are alt păcat decât colaborarea la ziarul nostru. A făcut enorma greșală de a intra și el în șirul ostașilor adevărului. Nimic mai mult. Prin urmare: „un tip al publicistului amoral”.

Și în cazul acesta ar trebui însă să ne întrebăm: În temeiul căror atribuțiuni își permite d. Vaida să insulte pe un scriitor? Cine este d. Vaida, ca să aibă îndreptățirea

Coroane: 1.60.

— Scrisoare către un fruntaș. —

Blaj, 11 Ianuarie n. 1912.

Magnifice Domnule deputat,

De ziua a doua de Crăciun, când tot creștinul se înapoiază dela sfânta biserică cu sufletul înălțat, ai binevoit a mă surprinde cu un cadou de sfințele sărbători.

Mă gândiam la numerii de Crăciun ai jurnalelor noastre și plămădiam, în drumul spre casă, un foileton, în care aveam să descriu progresul realizat în publicistica noastră, ales de un deceniu încoace. Pe atunci jurnalele își permiteau cel mult luxul de a adaoga o filă mai mult, cu acest prilej: o pagină de literatură și restul — reclame.

Și oamenii cetiau în tihnă numărul de sărbători, mângâiați de acest adaos sărăcăcios.

Azi — mă gândeam — de sigur voi constata un progres enorm față de trecut, și voi avea un subiect de foileton, pentru lauda gazetarilor noștri.

Am trecut cu ochii peste gazetele destul de voluminoase și am rămas surprins, în ziua aceea de obștească sărbătoare, de cuponul *Magnificenței Tale*, cu care ai binevoit a retribui volumul meu din urmă, cu 1.60 coroane.

Mărturisesc, că am rămas foarte încurcat.

Văzând numele *Magnificenței Tale* pe cupon, — scrisul era al altuia — văzând apoi ștampila postală, Arad, trebuia să mă lămuresc în sfârșit, că nu încapă nici o glumă și că *Magnificența Ta*

ai ținut să-mi dai o lovitură de grație chiar cu acest prilej al marilor sărbători, în care se vestește din ușa împărătească a tuturor bisericilor noastre: pace și bunăvoință între oameni.

Și să mă ierți, *Magnificență*, dar eu cred, că gestul acesta princiar era cu totul de prisos!

Am îndrăsnit să trimiț volumul și la adresa *Magnificenței Tale*, deși regret acum foarte mult obrăznicia, ce mi-am îngăduit-o.

Am îndrăsnit să-Ți scriu două șire în fruntea lui, unde spuneam „Omaj dlui...” sau „în semn de profundă stimă” așa ceva, dar volumul era un exemplar de onoare, pentru care nu se obișnuiește nicăiri în lumea civilizată a se trimite „costul abonamentului.” L'am trimis și dlui *Iorga*, *Caragiale*, *Andrei Bărsăneanu* etc. și mi-a răspuns în câteva șiruri de mulțămită, fără a mă batjocuri — cum ai binevoit *Magnificența Ta* — trimițându-mi costul abonamentului pentru exemplarul de onoare, cu dedicația autorului (să ierți!)!

Am avut întotdeauna oroare pentru obtruderea volumelor literare cu forța. Cui îi place să citească scrisul meu, bine; cui, nu, n'are decât să nu-l cetească!

Clara pacts!

Toceam din acest motiv, la care se mai adogă articolul „Cine pierde” al distinsului scriitor politic *Dr. V. Moldovan*, am rugat pe d. *S. Bornemisa*, editorul volumului batjocurit de *Magnificența Ta*, să nu trimită volumul decât celor cari îl vor cere.

Eu am primit o sută de exemplare, pe cari le-am împărtășit prietenilor noștri conducători, scriind pe fiecare volum un șir dedicativ, pentru a înconjura ori-ce neplăcută neînțelegere de natură financiară.

Și aici am greșit, *Magnifice*!

Mărturisesc, că am fost foarte select și că n'am trimis volumul de onoare decât la oameni, cari credeam că nu se vor supăra pentru această îndrăzneală a mea.

Spunea d. *Dr. V. Moldovan* în articolul citat, că de o vreme încoace nu mai cetește cu plăcere scrisul literaților ardeleni, și conchidea în articolul d-sale ingenios, că valcarea unei cărți literare chiar, e în legătură directă cu simpatia sau antipatia ce o ai pentru autor, pentru „personalitatea politică” a autorului, bineînțeles.

Teoria aceasta politico-literară este înr'adevăr genială; tot în baza ei d. *A. C. Popovici* l'a mănecat fript pe *Goga*, cu volume, cu lauri cu tot. Ce ți-e și cu zăpăcității dela *Academia Română* și cu indivizii obscuri ca *Titu Maiorescu*, *Nicolae Iorga* et tuti quanti. Indrăsnesc să premieze și să preamărească o — nulitate!

Scriitorul acestor rânduri n'a avut nici când aere de „personalitate politică” și nu va avea nici odată, chiar dacă prevedința i-ar mai lungi firul vieții cu încă o sută de ani.

Ceeace nu înseamnă însă nici decum o „captatio benevolentiae”, ori un apel la marimuma criticilor politici, cari analizează și lucrările literare cu — ciomagul.

Să revenim însă, *Magnifice*, la cazul meu.

morală de a împărți, fie laude, fie hulă, la adresa unui muncitor cu condeiul? Are dsa, chiar și ca om, dreptul de a ataca onorabilitatea cuiva?

Am vrea foarte mult să știm.

Noi după cât îl cunoaștem pe d. Vaida — și-l cunoaștem foarte bine — știm nu-mai vr'o câteva lucruri. Știm că dsa este mare proprietar de pământ, are frumusele parale la chimir și în chipul acesta își permite să facă... pe idealistul, aruncând în față secretarilor Asociațiunii „sinocura” de 250 cor. la lună. Știm că este nemeș cu blazon veritabil, mă rog, și deși astăzi nu se mai scrie cu *de*, totuș are un nume foarte pompos prin codița „Vocvod” pe care nu știm de unde a șterpelit-o, probabil, în vederea injuriilor țigănești pe cari le dobițează de o vreme încoaci. Mai știm că a scris cândva poezii despre cari nu vrem să vorbim și a tradus pe Wilhelm Tell, din care traducere, „Viața Românească” dela Iași, a avut prudența să tipărească numai o mică parte. Incolo dsa a mai ținut și discursuri pe la adunări populare alături cu ilustrul d. Dr. T. Mihli. Ar fi să mai adaugăm și „legăturile politice” cu cari îi place să pozeze totdeauna, dar aceste sunt atât de „mari” și atât de nebuloase încât nu îndrăznim să ne acățăm de ele.

Sunt însă toate aceste în stare să alcătuiască temeiul moral de pe care să arunce d. Vaida insulta unui scriitor ca Il. Chendi? Publicul nostru cetitor va ști să răspundă.

Cât îl privește pe d. Chendi, el știe foarte bine, dar știm și noi, că înzadar își agită copitele ilustrul nostru Voevod, ele n'au putut și nu pot atinge niciodată ținta dorită.

In numele bisericii. Când pisica nu-i acasă șoarecii joacă pe masă. Intocmai așa joacă și Goldiș cancanul insultelor față de părintele Triteanu, care acum petrece încă în Italia și nu poate să-i răspundă mai pe larg, lui, mironosiței pătate din palatul „Românului”. Cu talismanul

Am îndrăsnit să-ți trimit un exemplar de onoare, cu o dedicație de un șir-două.

Era un act de politeț și atențiune acesta, cu care mă simțeam dator față de Magnificența Ta, pentru condescendența ce mi-ai arătat-o în trecut și pentru deosebita onoare, cu care m'ai distins pe vremea serbărilor culturale din vară, abătându-te, pe o clipă, și pe la casa mea.

Era confirmarea unui principiu, care trebuie să călăuzească pe orice om de cultură, că adevărat nu trebuie să faci ochii mici și să strămbi numai decât din nas, când întâlnești pe cineva, care serie — fie și numai foiletoane — la un alt ziar, decât acela, pe care îl conduci tu. Era spiritul acela superior, pe care l'am constatat în atâtea rânduri, în discuțiile avute cu un prieten al Magnificenței Tale și, din norocire, și al meu.

Magnificența Ta, după primirea volumului cu dedicația aveai la dispoziție putința: de a-l respinge, sau de a-l primi.

Respingerea era calea cea mai norocoasă. Scriai cu creion albastru deasupra adresei vizșza”, și eu înlegeam atunci, că nu Te interesează scrisul meu, sau că — din anumite motive — nu vrei să-l citești — lucru la care e îndreptățit orice om din lume, căci nu-mi aduc aminte să se fi impus vr'odată cu sila, ceteria unei cărți, fie aceea mai excelentă chiar.

Lucrul era în cea mai perfectă ordine. Știam, cu alt prilej, să nu mai îndrăsnesc a Te incomoda cu prostiile mele și să nu mai încerc a Te asigura în dedicație de profundul meu respect, de care Magnificența Ta, bineînțeles, prea puțin te sinchisești.

scrisorii contelui Apponyi de grumaz, Goldiș nu mai admite nici o dovadă, ei, fără multă bătaie de cap, îl „decapitează” pe asesorul consistorial din Sibiu, care a avut curajul să rupă vâlul de pe obrazul acestui individ.

Cică „un asemenea om (părintele Triteanu N. R.) nu mai poate sta într'un consistor, chemat a sprijini în seminarii și preparandii iubirea de adevăr și sentimentul de cinste”.

Pentru ce se grăbește Goldiș cu verdictul? Vrea să zăpăcească iar lumea? Părintele Triteanu a declarat că la rentoarcerea sa acasă va lămuri pe deplin chestia. Părintele Triteanu e pe cale de a veni în țară și în chipul acesta — Goldiș să aibă numai nițică răbdare — e pe cale și cea mai nouă fotografie a lui.

Ne miră însă cinismul cu care se atinge acest prototip al falșității de sfintenția instituțiilor noastre bisericești. El, secretarul consistorial, care a făcut din sfintele liturghii, prin frivolizarea terminologiei bisericești, obiect de batjocură, el care din tagma călugăriei a făcut noțiune de dispreț public, el care a făcut herostrat din dignitarul bisericesc merit să crească tinerimea și să reprezinte justiția în consistor, el care un an de zile a atacat fără rușine în ziarul lui pe acelaș dignitar bisericesc, pentru articolul unguresc pe care el l'a scris — el, Vasile Goldiș, poate fi secretar consistorial și delegat al consistorului la institutul unde părintele Ciorogariu este director?

S'au mai întâmplat năvădiri externe asupra bisericii noastre, dar anarhii interne de felul acesteia nu. La rîndul nostru, ne întrebăm și noi, având însă de partea noastră întregă dreptatea:

Unde-i autoritatea bisericii noastre să pună la locul lui pe acest individ? Ori numai comitetul național are autoritate și sacrosanct Tabu, chiar și peste biserică?

Ședința camerei. În ședința de azi s'a continuat și s'a sfârșit discuția, pe articole, a bugetului ministerului apărării țării.

În ședința de mâine se va intra în discuția bugetului ministerului de finanțe.

Din nenorocire pentru mine însă, ai reținut volumul.

Și ai reținut, prin urmare și dedicația.

Pentru ce însă, Magnifice domnule, — iartă-mi întrebarea — pentru ce ai binevoit a-mi trimite și banii pentru volum?

Căci chestia se încurecă foarte mult cu acest majestatic act financiar lăsând nenorocita mea „dedicație” cu totul în umbră.

Ori, poate, Magnificența Ta, în toiuł sărbătorilor ai confundat dedicația aceasta, cu felicitările de Anul nou ale factorului postal sau ale hornarului, cari implică și o ușurare a portmoneului, cu câteva coroane?

Magnificența Ta, trimițându-mi prețul volumului (l'am trimis deja librăriei editoare, căci nu mă privește), ai ajuns proprietarul acestuia.

Rămâne însă dedicația nenorocită, care nu mai are nici un sens, fiind volumul a c h i t a t. — și pe care îmi iau voie a-o retracta, fiind p r o p r i e t a t e a m e a.

Dacă nu te superi, Magnifice, mi-aș permite o modestă propunere pentru salvarea situației: rupi pagina primă, ori tai cu foarfecile dedicația.

Altfel bietul meu volum, pe care ți l'am trimis eu gândul cel mai curat, Te poate aduce în mare încureătură.

Va ajunge în mâna cine știe cărei celebrități, și Te va întreba, cine știe când, cu un aer de sfidare:

— Cum asta? Tu primești exemplare de onoare, cu dedicații, dela astfel de... oameni?

Primiți, Magnificență, șel.

Al. Ciura.

„Educație politică”.

Cu prilejul anului nou, organul dela Lugoj publică un articol de fond în care își justifică existența de 11 ani și arată activitatea acestui organ în cursul celor 11 ani trecuți.

Intre altele, „Drapelul” spune și următoarele:

„Am ținut ca organ de publicitate să ne facem datoria ca educatori în ale politice, căci ne-am dat în fiecare moment seama, că suntem încă un popor începător în cele politice, care încă nu are un trecut sigur cu o tradiție politică lămurită la activul său. Cei mai mulți, cari împlinim astăzi roluri (împlinim roluri...) în conducerea politică a poporului român, suntem încă fii de țărani (cum încă fii de țărani?) ori fii din părinți, cari s'au născut încă iobagi și prin urmare avem să creșăm condițiile unei școale politice, care ne lipsea aproape cu desăvârșire. Și rolul acesta educativ al presei noastre încă nu este împlinit. Mai sunt în cugetarea noastră politică multe de lămurit și în simțirea noastră multe de împlinit...”

Nu mai stăruim asupra inexactității că „cei mai mulți, cari împlinim azi roluri în conducerea politică a poporului român suntem încă fii de țărani”; însemnăm numai în treacăt că, întâmplător, azi nici unul dintre acești conducători nu este fiu de țaran.

Ne vom opri, însă, asupra unei alte părți a rîndurilor citate, în care d. Dr. Valer Branisce — căci, fără îndoială, dsa este autorul articolului — spune că „am ținut să ne facem datoria ca educatori în ale politice... c m încă un popor începător în ce e”

Dup cat de membri și con

nisce și iu au grăbit să se asocieze celor c cuzau de tradare. D. Branisce a ar cel dintâi care ne-a făcut trădă ru numărul unguresc alui Goldiș nisce a fost acela care a făgădui sta „la pândă” pentru a descepe mai mică tradare a „Tribunei”.

d. Branisce a fost omul care n'a ee cunoștință despre infirmarea c ridicate împotriva noastră, ba a c chiar și la acuzele ce s'au ridicat împotriva Dsale, fără a încerca să le infirme și Dsa la rîndul său, cum a făcut „Tribuna”.

Din multe părți s'a ridicat împotriva Dsale acuza că pe vremea alegerilor generale din 1910 a avut *trataive particulare*, privitoare la alegerile din Caraș-Severin, cu omenii guvernului; s'a ridicat împotriva Dsale acuza că în cercul cel mai românesc al *Sascei-montane* a sprijinit candidatura guvernamentalului *Duca*, împotriva căruia conducătorii români din comitat nici n'au pus contra-candidat, deși la alegerile din 1906 în acest cerc *curat românesc* candidatul român reușise cu mare majoritate.

D. Branisce a tăcut, cum a tăcut, în această chestie, și comitetul nostru executiv al căruia membru este și Dsa. A tăcut chiar și d. Dr. Al. Vaida, acest vajnic apărător al partidului național român — împotriva „trădătorilor”.

Și mai mult. Înainte cu vre-o 10 zile, d. Dr. Aurel Vlad l'a somat, în „Românul”, să se justifice în fața acestei acuze. Câteva zile în urmă s'a publicat, tot în „Românul”

o somare și din cercul electoral al Sascei. Și d. Branisce a tăcut și continuă să tacă.

Și acum revenim la articolul din fruntea numărului de anul nou al „Drapelului” și-l întrebăm pe d. Branisce: Așa înțelege Dsa „educarea politică a Românilor”: a ridica acuze împotriva altora; a nu înregistra infirmarea lor și a tăcea la acuzrile ce se ridică împotriva sa proprie?

Și-l întrebăm și pe d. Dr. Aurel Vlad: va ști să tragă consecvențele ce se impun în urma tăcerii elocvente a dlui Branisce? — membru în comitetul nostru național?

Anul nou în Arad.

Arad, 14 Ianuarie.

Anul nou a fost sărbătorit cu obișnuita solemnitate în Arad. Dimineața s'a celebrat serviciu divin în catedrală, prin părințele protopop Vasile Beleş, cu asistența preoților G. Bodea și Traian Vațian și a diaconului Dr. L. Iacob. Predica ocazională a rostit-o în fața unui număr mare de credincioși părințele Traian Vațian.

După sf. liturghie, credincioșii, cler și mireni, un mare număr de cărturari și țărani s'au prezentat la aula episcopescă pentru a felicita pe P. S. Sa Episcopul I. I. Papp. P. S. Sa a primit delegațiunea credincioșilor în sala festivă a aulei episcopescă. Intre cei de față am remarcat pe dd. Dr. Nicolau Oncu, Roman R. Ciorogariu, Sava Raicu, Petru Truția, Vasile Beleş, Dr. Sever Ispravnic, Traian Vațian, Dr. L. Iacob, Dr. G. Ciuhandu, Ioan Moldovan, Dr. Ioan Nemet, Sever Bocu, Iosif Moldovan, G. Bodea, Cornel Lazar, etc., toți reprezentanții consistorului, școalelor și a parohiei și un numeros public din Arad. În numele credincioșilor l'a felicitat pe P. S. Sa directorul seminarial P. C. Sa Roman R. Ciorogariu.

P. S. Sa Episcopul, plăcut impresionat de această manifestație unanimă a societății din Arad a mulțumit în termeni călduroși celor prezenți, îndemnându-i la iubire și pace frățească, la muncă și la alipire către biserică și neam. Făcând aluzie la dureroasele sfășieri din anul ce a trecut și-a repetat sfaturile părințești din pastora la dela Crăciun, exprimându-și nădejdea că în anul ce vine se va restabili pacea și înțelegerea, fără de care o societate nu poate să propășească.

Publicul prezent a făcut ovații călduroase înaltului prelat.

După această recepție P. S. Sa a primit vizitele reprezentanților autorităților civile și militare din Arad, cari l'au felicitat. Un mare număr de fruntași au fost reținuți la dejun, în aulă.

Poetul Octavian Goga, aflându-se în Arad, numeroși amici ai săi, l'au căutat la hotelul dela Crucea-Albă, aducându-i omagiul iubirii și a devotamentului lor fără margini. Manifestația de simpatie l'a im-

presionat vădit pe distinsul luptător, care a declarat, că va duce până în capăt, neînfricat de nimic, lupta împotriva minciunii și a corupției morale care s'a înstăpânit în viața noastră publică.

Cu acceleratul de 12 d. Goga a plecat la Sibiu.

Criza ministerială din Franța

Paris, 13 Ianuarie n.

Criza ministerială din Franța s'a sfârșit. După tratative și combinații de câteva zile, Fallières, președintele republicii, a însărcinat cu alcătuirea noului cabinet pe Poincaré, care a primit misiunea și a început tratativele cu bărbății politici.

Criza ministerială a izbucnit în urma unui conflict ivit în comisiunea senatorială însărcinată cu examinarea acordului franco-german.

Această comisiune, compusă mai în totalitate din oameni politici cari au guvernat Franța, foști prim-miniștri, foști miniștri de externe, nu s'au mărginit, cum a făcut Camera franceză, a examina acordul în sine, făcând criticele sale în privința avantajelor și dezavantajelor ce prezintă, și pe urmă pe calea interpelării să se facă critica actelor guvernului. Foștii guvernanți ai Franței, și în special teribilul Clemenceau, cunoscutul pe vremuri ca restaurator de ministere, au ținut, ca oameni de meserie, să ia la refec nu numai pe actualii miniștri, ci pe toți aceia cari în cursul ultimilor zece ani au luat o parte oarecare în tratativele ce s'au urmat în chestiunea marocană.

Se știe că Jules Cambon, ambasadorul Franței la Berlin, încă de pe când ministerul Monis se afla la guvern, cu d. Crupi la ministerul de externe, intrase la Kissingen în convențiune cu d. de Kiderlen, ministrul de externe al Germaniei, cu privire la chestiunea Marocului.

În intervalul acesta cade ministerul Monis. După căderea ministerului, conversația Franței cu Berlinul s'a intrerupt. A urmat, se știe, trimiterea vasului german la Agadir.

Comisiunea din Senatul francez a voit să știe dacă d. Jules Cambon a vorbit la Kissingen de compensațiuni în Congo și dacă d. Crupi, ministrul de externe de atunci a fost pus în cunoștință de aceasta.

Din atitudinea dlui Crupi părea că și pe vremea ministerului Monis nu era unitate de vederi și că conversațiunile se urmau în dosul persoanelor oficiale.

Același lucru comisiunea senatorială a căutat să impute actualului guvern. D. prim-ministru Caillaux a spus pe onoare că totul s'a urmat în regulă. D. de Selves, ministrul de externe, prin atitudinea sa, în urma interogatorului abilului Clemenceau, a părut că dezmente pe primul său ministru. De aci provine demisiunea lui.

D. Caillaux nu și-a pierdut echilibrul și cu toate șicanele comisiunii senatoriale s'a hotărât să meargă înainte, cu o condiție, ca să aibă ca ministru de externe, pe d. Delcassé, cel care după unii politicieni ai Franței prin acordurile sale publice și secrete cu Anglia, Spania și Italia, a incurcat chestiunea marocană, pe care tot el ar fi capabil s'o descurce.

După multe rugăciuni, Delcassé a primit, dar a pus și el o condiție, anume, ca la ministerul de marină al căruia titular meritos a fost până acum, să se puie un om care să continue opera sa.

D. Caillaux afirmă printr'o notă comunicată presei, că i-a fost imposibil să găsească omul pe care l'ar agreea d. Delcassé și care să primească ministerul de marină. Acesta este cel puțin motivul pe care l'invocă d. Caillaux pentru ca să și prezinte demisia în mâinile președintelui Republicii.

Noul guvern.

Paris, 15 Ianuarie. — Noul ministru-președinte Raimond Poincaré a terminat tratativele cu bărbății politici și a reușit să alcătuiască cabinetul, care va fi alcătuit din Poincaré, ministru-președinte; Briand, ministru de justiție; Steeg, ministru de interne; Millerand, ministru de război; Delcassé, ministru de marină; Klotz, ministru de finanțe; Jean Dupuy, ministru al lucrărilor publice; Pams, ministru de agricultură; Lebrun, ministru al coloniilor și Léon Bourgeois, ministrul muncii.

Cronică literară.

Cum s'a stricat limba românească?

De Dr. Al. Tălășescu.

(Urmare).

Negreșit că dsa n'a întrebuințat neologisme latinești ca *fastidiu*, care cuvânt împreună cu cele analoage stă înmormântat în lexiconul lui Laurian și Maxim, ci a preferat *ireproșabilul* românesc „*plictiseală*”, cuvânt, cu care s'a descălecat nici Dragoș nici Negru Vodă peste Carpați, ci a fots adus în „*calabalăcul*”, dela Stambul, deodată cu adorabilele cuvinte așa de drage Domnului Lahovary ca: *caraghios, chilipir, chimir, bacșis, temenele, bucluc, cerșaf, prostir, geamlâc, matrapzlic, ciorbalic, taman, haram, hatir, chibrit*, etc. etc., în contra cărora d. Lahovary nu numai că nu protestează în literatura românească, ci unora le dă o largă întrebuințare chiar în textul studinului dsale critice. Aceste cuvinte încă n'au trecut Carpații și eu consider de cea mai scârboasă profanare a limbei noastre pe care o fac literații și ziariștii ardeleni cari întrebuințază *de dragul unității limbei*, aceste defectuni dela Stambul, semnele unor timpuri triste pentru națiunea noastră.

În ce privește revolta dsale în contra cuvintelor *stipendiu, egente, fede, elemosină* etc. ar fi chiar ridicol să mai stăm de vorbă, deoarece din toate aceste cuvinte moarte n'au putut fi înviate decât „*stipendiu*” care se întrebuințează în Transilvania în loc de „*bursă*” (franzuzeste = *pungă*). Dar nu dnii Laurean și Maxim, ci chiar limba statului ungar, care pe timpuri era cea latină întrebuința acest termen tehnic de „*Stipendiu*”, și astfel l'au adoptat și Românii. De altfel cuvântul „*bursă*” are și un înțeles comercial, pe când *Stipendiul* e special pentru ajutorul studenților săraci și meritoși.

Asupra ortografiei etimologice d. Lahovary nu discută, ci caută cu ajutorul ei să shimonezească cuvintele românești ireproșabile ca: *a culțea, întâiu, călcăi, puteri, deplin*, cari se scriau cu ortografia lui Cipariu *cotedia, autaniu, calcaniu, poteri, deplen*. Dar nime până la d. Lahovary n'a avut pretențiunea să le pronunțe precum erau scrise, întocmai precum nime nu pronunță ad literam. *Bordeaux, Châteaubriand, Shakespeare* etc. Este dar o culoare falsă în care dsa vrea să arate acele cuvinte serioase în o ortografie care n'a putut trăi.

Fiindcă suntem la chestiunea ortografiei, găsesc că fonetismul fals de azi în ortografie este mai periculos pentru limbă de cum era etimologia, nu cea extremă a lui Cipariu, ci cea moderată a Academiei Române înainte de 1905.

Sufletul unei limbei zace în partea armonioasă, în partea muzicală a ei, care este exprimată de către *corzile vocale*, mai mult sau mai puțin închise. Pentru acest motiv cea mai înaltă treaptă de cultivare a limbei este armonisarea ei pe

Ocazie de cumpărat mobile!

Din cauza producției abundente poți afla pentru prețurile cele mai scăzute mobila de fabricanți de Marosvásárhely lipsește la: Székely și Bóti mobile în Piața Székelyi-tér 47.

Oamenilor acreditabili se vând și pe lângă
= plătere în rate lunare fără nici o urcare
de preț. — — —

= Mare asortiment în trusouri pentru mirese. =
La cerere din provincie trimite bogatul catalog ilustrat

Răvaș din Beiuș.

A VI-a conferință. — Academia română și poezia populară din Bihor. — Fonduri pentru Casa Națională”.

Beiuș, 12 Ianuarie.

Conferința a VI-a a despărțământului „Astrei” a ținut-o M. Lucian Boleaș, a doua zi de Crăciun.

Înainte de a-și desvolta interesanta conferință „Dela lagănul culturii mediterane”, a prezentat în termeni duioși pe bunul român care a fost Alexiu Ardelean, pildă de muncă și onestitate — vrednică de a fi urmată de toți, cei de sus și cei de jos.

Pe cât de necunoscut era în lumea din afară, pe atât de stimat și iubit era în mijlocul nostru. Totdeauna în luptele politice, apărarea intereselor bisericești sale, în orice mișcare de interes pentru binele obșteșc, îl vedeai făcându-și datoria de Român.

Figura lui imponentă, de câte ori se înfățișa în mijlocul nostru, făcea impresie plăcută. Alexe Ardelean avea pentru fiecare un sfat bun, un cuvânt de îmbărbătare, sau de mângâiere. Dar nu numai între intelectuali era bine văzut, ci și țărânimea noastră îl socotea ca pe cel mai bun povătuitor al ei, de care asculta ca de un adevărat părinte.

Mi-aduc aminte. Era în vara anului 1907, în ziua memorabilă a alegerii dlui Vasile Lucaciu deputat dietal. Cu toate că în tabăra candidatului național domnea o însuflețire ne mai pominită, o frică grozavă apăsa, ca o povară de plumb, sufletul nostru. Alegătorii din Meziad se mai îndărătnice alegătorii nu sosoau. Cu cât trecea vremea cu atât creștea temerea noastră. Erau orele 11 și din Meziad încă nici un alegător. I-am crezut pierduți și un fior de ghiță ne frământa cumplit, gândindu-ne la pierderea luptei. Deodată însă se aude un tunet de aplauze și un strigăt puternic de veselie umple văzduhul, izbucnit din sute de piepturi... Veneau cei 200 de alegători din Meziad, sub conducerea lui Alexe Ardelean, veneau toți în rânduri de patru, cu fața brăzdată de emoția sfântă a dragostei de neam și limbă.

N'a fost pană care să poată turna în cuvinte însuflețirea noastră, când au intrat în tabăra noastră!

Și se știe, aceasta minune nime n'a putut-o înfăptui decât Alexe Ardelean.

Inimă nobilă, caracter ferm, naționalist neînfrânt iată însușirile acestui Român care lasă un goi mare în societatea noastră.

Era de a de datoria noastră ca la încredințarea lui să-i dăm cinstea cuvenită petrecându-l pe calea vecinicii cu onorurile ce i-se cuvin. În fața groapei reci și nesimțitoare, d. Dr. Ioan Ciordaș a mai spus odată celor adunați cine a fost Alexe și pe cine pierdem în el. Sub impresia adâncă a acestor vorbe sincere și de durată sfășietoare stam uluiți, lacrimi calde curgându-ne pe față.

Încă un adio, din partea bisericii, prin glasul dlui I. Roșu, și gloria rece îl acopere pe veci.

Se cuvine, ca în acest ziar, al cărui cititor și prișitor a fost să se facă loc acestor șire scrisse într-o memorie lui.

D. Lucian Boleaș ne-a purtat în vremuri de mult apuse, desgroapând din istoria trecutului rolul important ce l-au avut Fenicienii, în dezvoltarea culturii și industriei. Caracterizându-l pe acest popor, ca pe un popor de muncă, ne arată ce rol mare pot avea Românii în urma situației geografice, ca să ajungă un popor de îndrumare în dezvoltarea culturii în Orient.

Evenimentele culturale din țară, interesul ce-l arată pentru dezvoltarea literaturii mulți bărbați de stat ne face a crede că această cale se pregătește și ea va fi.

Conferința, scrisă în o limbă ușoară și frumoasă, a plăcut mult.

D. Ioan Popovici, st. în medicină, a declarat monologul „Musca” producând mult haz.

Amintisem într'un răvaș, că profesorul din Budapesta Bartok a făcut mai multe călătorii în

Bihor, adunând colecții întregi de cântări populare românești. Acum „Academia Română” a cumpărat toate colecțiile și le va edita pe chioțuliala proprie. Ne bucurăm de această hotărâre a „Academiei Române”, dând importanța cuvenită unei chestii atât de nebagate în samă la noi.

Tot unii mult se agită lumea românească pentru stringerea de fonduri pe seama unei „Case Naționale” în Beiuș. Colecția a și pornit cu mici cotizații benevole. Unii, în loc de serbarea zilei numelui, varsă banii spre acest scop, alții în loc să depună coroană pe mormântul prietenilor. Cei mulți fac rescumpărări de felicitări de anul nou.

Mai știi? O fi ceva! Și lavina pornește dintr'un mic bulgăr de zăpadă! **Seniu.**

Din cercul d-lui Vaida.

Porumbacul-superior, la 5 Ianuarie 1912.

Onorată Redacțiune!

Vă rog să faceți loc următoarelor șire în prețutul Dvoastră ziar „Tribuna”, ca venite dela o distanță destul de considerabilă, de unde nu prea suntem în stare să vedem printre șire, ei credem numai ceea ce e scris în șire.

Ne doare rău cearta iscată între cele două ziare ale noastre și între fruntașii noștri conducători. Și ori cât ne-am dat silința, să aflăm, că oare meritat-a „Tribuna” sentința de pierzare dietată de on. comitet național, nici decum n'am putut afla, ei pe zi ce merge ni-se pare ținuta „Tribunei” și a valoroșilor scriitori grupați în jurul ei tot mai corectă și românească. Deci pe aici părerea opiniei publice e, că foarte rău a lucrat on. comitet atunci când a hotărât pierzarea „Tribunei” de pe fața pământului, precum de loc nu poate fi justificată așezarea „Românului” în Arad.

Domniile lor, ori cum ar peteci sacul, tot se văd ghiarele mâței. Fariseismul acela cu care apoi „Poporul Român” face cunoscut și poporului uritele corte dintre fruntașii noștri a îndemnat pe cei de pe aici cari îl aveau abonat, ca pe viitor să nu-l mai aboneze.

Munca distructivă de un an de zile ce au desfășurat-o fruntașii noștri, ne-a rănit inimile. Asta trebuia să o prevadă comitetul partidului, și avea datorința, după cum zice și scriptura, ca cel mai mare între voi să vă fie vouă slugă, deci chiar și cu unele jertfe, dar mai ales cu un tact cuminte trebuia să încunjure, sau să pună capăt ăstorfel de certuri. Ne doare rău când vedem unde a degenerat cearta acum. Că cutare are unele păcate, cutare altele știute și neștiute, această spălare scârboasă de rufe în fața lumii, credem noi, nu ajuă nimic bietului popor îngenușiat pe toate războaiele. Opriti-vă, domnilor, cel puțin acum în ceasul 11-lea! Și dacă nu aveți altceva mai bun de făcut, vă rog coborâți-vă jos la noi, ca să vedeți căci nu este năcaz, ca năcazul nostru. Ne-ați părăsit de tot și ne-ați lăsat pradă zbirilor administrației. Binovoiască d. Vaida a-și lua osteneala și a face o statistică despre pedepsele și abuzurile depșiți chiar și preoții cu câte 5 cor.; 85 de inși, din cercul Dsale.

Transgresiuni de păduri, șicanări de învățători și preoți, zeci de mii de coroane pedepse de prevaricațiuni, indirect puse toate în cărua alegerii de deputat. Sub pretext ca să prindă pe un anumit Budac, am fost siliți să păzim nopți întregi, acum în timp de iarnă, așa, că mulți oameni fiind rău îmbrăcați au răcit, iar dacă vreunul ostenit de munca zilei se întâmpla să adoarmă era arătat de jandarmi preturei și pedepsit cu câte 30 cor. Fost-au apoi mânați la paza

le noapte și preoții în bătaie de joc. Pe tema aceasta s'au dietat pedepse aproape la 3000 cor. în fiecare comună. Apoi întâmplându-se foc în pădurea unei firme din apropiere, fost-au scoși la stângerea focului în batjocură și învățătorii și preoții deși era Sâmbătă noaptea spre Duminică iar cei ce n'au putut să meargă au fost pedepsiiți chiar și preoții cu câte 5 cor.; 85 indivizi, de tot deci 425 cor.

Dar nu mai continuu, căci din toate nedreptățile ce ni-se aplică zilnic s'ar putea face 10 broșuri de ale dlui Vaida. Și deputatul nostru ce face. Serie broșuri și umblă după potcoave de cai morți.

Și acum dlor fruntași! Când noi zilnic simțim aceste șicanări și suntem nevoiți să plătim pedepse peste pedepse aici jos, iar sus la fruntașii noștri de unde ar trebui să ne vie mângâiere și încurajare în nevoi, vedem zilnic certuri ca la ușa cortului, ce credeți dvoastră? De unde mai putem noi spera ajutor și mângâiere? Să nu ne mirăm deci, că poporul începe a-și pierde totă nădejdea, pentru că... dela cap se mpute peștele.

„De sub Negoii”.

Declarațiile d-lui Dr. I. Mihu.

În interviewul ce l'a acordat d. Dr. Ioan Mihu ziarului nostru, interview publicat în numărul 286, s'a strecurat o greșală mare, făcând întreg pasajul neînțeleș.

Pasajul al doilea, coloana a treia, este, corect, următorul:

„și eu sunt prea convins că comitetul va primi întotdeauna de ale sale propozițiile aflate bune, oportune și posibile, fără a căuta din ce parte au venit ele, căci nefăcând acest lucru, neapărat ar lipsi dela datoria sa.”

Șirul al treilea, nesubliniat, a fost înlocuit, din greșala paginatorului, prin un șir care trebuia pus mai la vale, în alineatul începând cu „Trecând...”, șirul 6 în care se găsește două greșeli de tipar „intme” și „părintelui”

Cerem atât dlui Mihu, cât și cititorilor noștri scuze pentru această greșală.

Războiul italo-turc.

De pe câmpul de război vin din nou numai vești sporadice și contradictorii. În cele 2 zile din urmă nu a avut loc nici o acțiune mai însemnată.

Despre evenimentele de mai înainte se raportează:

O luptă eroică.

Ministrul de război din Constantinopol a primit din partea comandantului Rechad o telegramă oficială în care i-se comunică că un regiment italian voind să iasă din Homs și să atace trupele otomane, a fost înconjurat de turci și arabi.

Lupta a durat 12 ore și s'a terminat cu un splendid succes al turcilor, cari prin asalturi eroice au silit pe italieni să bată în retragere și să se reilian refugiat într'o casă izolată în afară de oraș, fugieze în mare dezordine la Homs.

Italianii au avut 50 morți. Un detașament italian a fost distrus.

Turcii au avut 40 răniți și 15 morți, între cari două femei și un copil, pe care Italianii l-au omorât în timpul retragerii.

O proclamație a Italianilor.

Comandantul general italian a făcut să se imprime în multe mii de exemplare o proclamațiune în limba arabă, în care arabii sunt asigurați

sentimentele binevoitoare ale italienilor și să renunțe la luptă.

„Via zice proclamația, vrea să alunge din via numai pe Turci, tiranii arabilor.

„A guvernă cu dreptate și blândețe”.

„Viația va fi împărțiată în întreaga țară cu ajutorul aviatorilor italieni.

Nou corp expediționar.

Din Neapole se anunță că acolo se pregătește imbarcarea unui nou corp expediționar pentru Tripolis, compus din 30,000 oameni.

Acest corp va fi compus din 5 regimente de infanterie, un regiment de vânători alpini, cavalerie și artilerie.

Cronică externă.

Alegerile din Germania. Azi se cunosc rezultatele alegerilor în toate amănunțele lor. Dintre cele 397 de cercuri numai în 208 s'au terminat alegerile cu proclamarea vre-unuia dintre candidații ca deputat. În 189 cercuri vor fi balotagii.

Statistica alegerilor e următoarea: Au fost aleși

conservativi 27; balotagii 42,
imperialiști 5; bal. 17,
centrul 79; bal. 29,
Poloni 15; bal. 10,
naționaliști-liberali 4; bal. 10,
socialiști 64; bal. 120.

Infrinți din campania electorală au eșit numai național-liberalii. Partidul centrului (clericalii) și-a menținut numărul mandatelor de până acum. Social-democrații vor ajunge probabil din nou la un număr de vre-o 100 de mandate.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung”, organul cancelarului, face de pe acum apel la partidele burghoze ca la balotagii să voteze împotriva socialiștilor. Cu toate acestea se crede că și la balotagii socialiștii vor ajunge în vre-o 30 cercuri.

Invitatie la abonament.

— Abonați „Tribuna”. —

Acel intim și călduros contact sufletesc ce s'a stabilit între „Tribuna” și cetitorii ei, ne îndeamnă să ne îndreptăm cu încredere și dragoste acum în pragul unui nou an, către publicul nostru cetitor, care prin alipirea și devotamentul său statornic către „Tribuna” a făcut din ea unul din factorii de căpetenie ai vieții noastre publice. Suntem convingși, că nu prin noi, ci prin publicul ei cetitor și-a dobândit „Tribuna” această importanță. Căci acest public este elita intelectualității românești, care a fost totdeauna accesibilă ideilor de înaintare și de progres. Aceasta intelectualitate se inspiră, din cele mai avansate ideale în politică și din cea mai curată concepție naționalistă în literatură. „Tribuna” este expresia fidelă a acestei intelectualități, dela aceasta primindu-și toată puterea, dragostea și îndemnul de a se face vestitoarea tuturor dorințelor, gândurilor, speranțelor și luptelor naționale. Cu rădăcinile coborâte adânc în conștiința mai bună a neamului ea a rezistat tuturor persecuțiilor vrăjmașului firesc, plătind cea mai onorifică contribuție de sânge în cursul anilor și a infrunat toate viforele calomniilor, minciunilor și bârfelilor deslănțuite de un an încoace împotriva ei. Ea este termometrul

puterii de reacțiune a poporului nostru în procesul permanent, de fiecare clipă al triumfului valorilor morale și ideale asupra valorilor în curs, al primenirii și reînnoirii prin idei și oameni, proces care nu încetează niciodată la popoarele în cari e viu pulsul vieții. În viața unui popor, a unui partid se pot aduna multe rele, multe păcate și neajunsuri, motiv de desperare ar fi numai atunci când n'ar exista o reacțiune destul de puternică de a lupta pentru stărpirea lor.

„Tribuna” intrupează ideea acestei reacțiuni a puterii de viață a poporului nostru și apelează azi mai mult ca ori când la sprijinul cetitorilor ei, cari pot pricepe în toată intensitatea lor fenomenele actuale din viața noastră publică.

Deschidem abonament nou la „Tribuna”:

Pe un an	28 cor.
Pe jumătate an	14 cor.
Pe o lună	2.40 cor.

Pentru România și străinătate 40 franci.

INFORMAȚII.

A P A D, 15 Ianuarie n. 1912

Românii la Paris.

Populara revistă pariziană „Le dimanche illustré” publică în numărul ei din urmă un studiu foarte elogiios, dedicat familiei regale din România. Coperta acestei reviste poartă pe tot cuprinsul ei o ilustrațiune reprezentând-o pe prințesa moștenitoare Maria înțina din sălile bizantine ale palatului ei din București. Radioasa aparițiune a acestei prințese frumoase a smuls unui redactor parizian accente de o sinceră și însuflețită admirațiune. „Le dimanche illustré” reproduce și chipul majestos și blând al Reginei Elisabeta, precum și mai multe grupuri ale membrilor familiei regale din România. Pe lângă fragmentele unui vechi articol al scriitorului Pierre Loti despre Regina României, mai găsim și o descriere, însoțită de fotografie, a felului pitoresc cum se sărbătorește boboteaza în țările românești.

— D. A. D. Xenopol, eminentul istoric al neamului românesc, se află acum la Paris, împreună cu soția d-sale, poeta Riria. Zilele trecute, d. Xenopol își anunțase o conferință ce era să se țină în sala Voltaire, și pe care întreaga colonie română de aci se pregătea s'o asculte: din mai multe motive însă, d. Xenopol și-a amânat cavântarea. Ea va avea loc probabil în noaptea Anului nou, pe care Românii din Paris au hotărât s'o petreacă laolaltă și pentru care se fac frumoase pregătiri. Vom publica la timp darea de seamă a acestei serbări.

— Nu cred să mă învinuiască nimeni de a mă amesteca unde nu am treabă, dacă vă înștiințez că un croniciar imparțial ce sunt și fără nici un adaus de părere personală că Românii din Paris sunt unanimi în a s' manifesta simpatiiile și stima lor față de poetul Goga, care îndură în aceste clipe cea mai nedreaptă și revoltătoare întemnițare pentru simplul motiv că și iubește prea mult limba și neamul. Adaug — și nu fac prin aceasta decât a povesti un simplu fapt — că în serile trecute, în fața coloniei române adunată laolaltă s'a deplăns patima cu care d. Octavian Goga este acuzat cu atâta ușurință de păcate pe cari este așa de departe de a te fi săvârșit. D. Eratu a cetit cu acest prilej un foileton apărut în unul din numerele trecute ale „Tribunei” și prin care autorul lui caută să zădărnicească acuza de lipsă de credință de care este împovărat poetul ardelean. „Dar — a spus un student român — sunt unele învinuiri așa de puțin consistente încât, cad dela sine... Acuzarea de lipsă de credință adusă dlui Goga n'ar fi avut nevoie de răspuns. Ea are accias valoare ca și

cum ai spune despre un om pe care'l auzi și'l vezi cântând cu flautul, că-i lipsește degetele dela ambele mâni...”

— Pe la începutul lui Februarie se va juca la Opera mare din Paris, opera „Cobzarul”, al cărei libret este scris de d-șoara Elena Văcărescu. Repetițiile se urmează de pe acum. Interesant este de știut că baletul va executa cu acest prilej numai dansuri naționale românești, dansuri pe cari parizienii le asteaptă cu multă nerăbdare. Ele vor fi conduse de profesorul de gimnastică Constantinescu, din București, care a și sosit în acest scop la Paris și care conduce în fiecare după amiază repetițiile pe scena Operei mari din orașul nostru.

— **Baletul românesc al Societății Femeilor Române din Arad** s'a decis a se aranja pe ziua de Duminică 4 Februarie nou, cu binevoitorul concurs al tinerimii din Arad, în sala Crucea Albă.

Doamnelor și domnișoarelor ce vor participa la bal, sunt rugate cu insistență să vină numai în port național românesc. Costume românești de împrumutat și de vânzare se găsesc la Atelierul de țesături românești din Orăștie (Szászváros) și la Dșoara Tulia Bogdan în Sibiu.

Invitațiile speciale se vor expedia în cursul săptămânii viitoare.

Immormântarea episcopului Timuș. Din R. Vâlcea ni-se scrie: Vineri, cu trenuț de 11 dimineața au fost aduse în gara locală rămășițele pământești ale episcopului Timuș al Argeșului, spre a fi immormântate la mănăstirea Turnu, din județul Argeș, situată la o distanță de 6 kilometri de Călimănești.

La sosirea trenului de 11 dimineața cu corpul defunctului episcop, au fost în gară episcopul Ghenadie, însoțit de protopreul județului și clerul episcopal și un numeros public.

Episcopul o jumătate ogonul mortuar blicului defilarea pe dinaintea regala în care corpul regretatului episcop, era expus stînd în jilt.

La mănăstirea Turnu, unde a avut loc immormântarea, serviciul religios a fost oficiat de superiorul mănăstirii, Ambrosie și de superiorii mănăstirilor Stănișoara și Cozia.

— **Statuia lui Vasile Lupu.** Ni-se comunică din Iași că se agită în localitate ideea de a se ridica o statuie Domnitorului Moldovei Vasile Lupu.

În acest scop mai mulți profesori se vor adresa Camerei și orașelor pentru a cere ajutorul necesar spre a se ridica statuia acestui viteaz domnitor, apărător neîntreut al limbei strămoșești. Statuia va fi așezată pe piața de lângă Mănăstirea Golia, al cărei întemeietor este evlaviosul vod.

— **Il. Sa Episcopul Gherlei sănătos.** Din Budapesta se anunță „Gazetei” că P. S. Sa episcopul Vasile Hossu, care cum se știe, era bolnav, s'a restabilit.

În cursul acestei luni episcopul se va duce la Semering pentru a se restabili complet.

După aceea își va ocupa scaunul arhieresc la Gherla, unde are de introdus mai multe reforme pe terenul cultural.

FABRICA DE SPALAT CU ABURI

„KRISTALY”

Gőzmosógyár, Kolozsvár, Pályaudvar.

Văpsire de haine. Curățare chimică.

Spălare cu aburi.

La suma de peste 10 Cor., pachetul se retrimite francat.

ta acestei copile minunate Miercuri în 17 e. nd o mică trupă de varietăți va începe un scurt elu de reprezentatii în sala cea mare a hotelului Central”.

ECONOMIE.

„Victoria”.

„Revista Economică” din Sibiu publică în numărul său recent următorul articol:

Ziarele maghiare întâi, și pe urmă și unele din ziarele noastre cotidiene au înregistrat în zilele trecute faptul, fără precedent până acum în istoria băncilor noastre, că o bancă maghiară a cedat terenul ei de afaceri unei bănci românești, și s'a contopit cu aceasta. Banca românească, care a reușit să facă aceasta adevărată minune pentru zilele și împrejurările noastre este fruntașul nostru institut „Victoria” în Arad, care an de an surprinde lumea cu nouă și nouă progrese. După ce în 1910 a afiliat institutul „Lunca” din Boroșineu și a deschis în acest centru al unui cerc curat românesc o filială, „Victoria”, mulțumită culanței sale de afaceri și agilității conducătorilor ei a ajuns deja în scurtă vreme să domineze aproape singură întreg cercul Boroșineului. Intre astfel de împrejurări și în urma concurenței naturale, ce puternica „Victoria” a început să facă celelalte două bănci neromânești din localitatea a devenit din ce în rezultat a fost că „Gyulavideki” din Gyula ne mai putând rezista concurenței, și-a oferit filiala sa din Boroșineu institutului „Victoria”, care a acuirat-o pe această în condiții avantajoase, împreună cu cel mai frumos edificiu din piața Boroșineului. În acest edificiu azi este deja instalată filiala mărită a „Victoriei” firma căreia, așezată în locul firmei, maghiare „Gyulavideki taka-

rékpenztér r. t. fiókja” vestește departe victoria, ce fruntașul nostru institut a purtat pe teren economic-financiar în Boroșineu și cere.

Acuirarea filialei băncii maghiare din Boroșineu din partea „Victoriei” constituie nu numai pentru aceasta un însemnat pas înainte, prin faptul că i-se lărgeste baza de operațiune și i-se înmulțește în mare măsură clientela, ci este și din punct de vedere național-cultural și economic un act de mare însemnatate și de mare folos obșteșc pentru poporul nostru.

Felicitați și noi pe conducătorii „Victoriei” la noua acuziție, ce au făcut și prin care indică calea ce ar trebui să urmeze în mai multe părți băncile noastre: concentrarea forțelor prin fuziuni.

Bursă pentru pomărit. Comisiunea economică a comitatului Sibiu a publicat un concurs la stipendiul anual de 260 cor. pentru cercetarea cursului de pomărit dela institutul de economie din Mediaș. Cursul durează din 1 Februarie 1912 până la 1 Decembrie. Se admit la concurs tineri din comitatul Sibiu. Petițiile se adresează către vicecomite, până la 15 Ianuarie 1912.

BIBLIOGRAFII.

Sumarul numărului ultim din „Noua Revistă Română” de sub direcțiunea dlui C. Rădulescu-Motru, este: Campania de răsturnare. — Belșugul scriitorilor. — Noua academie pentru femei în Lipsca. — C. I. Băicoianu: Chestiunea tramvaiului și viitorul nostru economic. — I. Nisipeanu: Spiritul anti-filosofic. — C. R. Motru: Personalismul energetic. — George Duma: Cea mai frumoasă mână. — C. Apostoliu: Dușmanul. — S. Șerbescu: Mecanica socială. — Comemorarea lui Kleist. — Prevestiri de pace. — Carmen-Sylva și luxul. — Nasul și inteligența. „Luceafărul”. — „Rev. Ideii”. — „Ilustrațiunea Română”. — „Mercure de France”. — „Revue Contemporaine”. — „La Renaissance contemporaine”.

asalt: ci timp și răbdare. Kamiensky a trimis soldați la Rusciuk, iar eu n'am mobilizat altceva decât vremea și răbdarea, și am doborât mai multe fortărețe decât Kamiensky, și i-am silit pe Turci ca să-și mănânce caii.

El își scutura capul, se anină și izbîndu-se mînios cu mâna în piept:

— Și crede-mă, că și Francezii își vor mânca în țara noastră caii pe cari călăresc.

— Din nou, ochii i-se umplură de lacrimi.

— Cu toate acestea va trebui să ne hotărîm a primi într-o zi bătălia.

— Aceasta se va întâmpla atunci când toată lumea va dori lupta... Crede-mă însă, scumpul meu, că nu e căpitan în lume, care să fie mai tare decât aliații mei Răbdarea și Vremea. Acești aliați vor hotărî soarta noastră; numai că sfetnicii nu înțeleg lucrurile așa. Unii voesc, alții nu... Ce e de făcut? Ce-ai propune tu în locul meu? repetă el cu o expresie de adăncime și de inteligență în ochi.

Și cum prințul Andrei nu-i răspunse, el reluă:

— Să-ți spun eu ce ar trebui să faci: „In nesigurantă, nu te zori”. Ei bine, la revedere, scumpul meu, adu-ți aminte că împărtășese din tot sufletul durerea ta și că pentru tine nu sunt nici prinț, nici comandant în șef, ci un adevărat părinte. Când vei avea nevoie de ceva, adresează-te direct mie. Adio, dragul meu.

El îl îmbrățișă din nou; și înainte ca prințul Andrei să fi trecut pragul, Kutuzow oftă încetisor și urmă să cetească romanul dnei Genlis.

XXVI.

După plecarea lui Alexandru din Moscova, viața în oraș își reluă cu atîta naturalitate mersul ei obișnuit, încât și-ar fi venit cu greu să crezi că Moscova trecuse printr-o criză patriotică și că patria era cu adevărat

ne”. — Redacția și administrația București, Cu lea Victoriei 62. Abonamentul pe un an 10 lei 25 bani exemplarul. Număr de probă la cerere.

Au apărut și se află de vânzare la „Librăria Tribuna”:

Din

„RĂȘBOIU ȘI PACE”

celebrul roman al contelui Leo Tolstoi a apărut volumul II.

Prețul 1 coroană 20 fil.

Prețul volumului I este 1 cor. 50 fil. Ambele volume se găsesc de vânzare la „Librăria Tribuna”.

Volumul III va apărea în curînd.

POȘTA REDACȚIEI.

Tuturor numeroșilor prieteni și cunoscuți care ne-au trimis, cu prilejul anului nou, urări de bine, le mulțumim pentru călduroasele cuvinte de îmbrăbătare.

Stagon. „Noapte de iarnă” sunt versuri de începător. Ceace, însă, nu înseamnă să-ți pui lira în cui. Odată, și cei mai mari poeți au fost începători...

Filoromănu. Continuarea va urma zilele aceste. Vă rugăm să ne comunicați și nouă amănuntele la cari faceți aluzie. Multe salutări.

POȘTA ADMINISTRAȚIEI.

Traian Macavei, Guraborza. Am primit 14 cor. abon. până la 1 Aprilie 1912.

Nicolae Curticid, Csîmpa. Am primit 7 cor. abon. pe cvart. IV 1911.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

„Tribuna” instituit tipografia, Nickia și cons.

Dr.

TEMESVÁR ERZSÉBETVAROS.

Strada Batthyány 2. (Colțul str. Hunyady)

Cosultațiuni: a. m. 8-10, d. a. 2-4 ore.

Cosultațiuni separat pentru tuberculoși.

Altece cu Tuberculin.

Leon Tolstol.

196

RĂȘBOIU ȘI PACE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbu.

(#rmare).

— Imi pare rău, aș avea mare nevoie de tine, dar tu ai dreptate, aici n'avem trebuință de oameni... sfetnici avem destui, dar oamenii ne lipsesc. Regimentele ar fi cu totul altele dacă toți sfetnicii de aici ar rămâne la regimentul lor, cum faci tu. Imi aduc aminte de Austerlitz... Mi-aduc aminte, mi-aduc aminte cum te-ai avîntat cu drapelul.

Chipul prințului Andrei se lumina de bucurie și se făcu roșu de emoțiune. Kutuzow îi întinse mâna și îi prezentă obrazul la sărutat, și prințul Andrei zări din nou lacrimi în ochii moșneagului.

Bolkonsky știa că Kutuzow plîngea cu ușurință și că-l trata cu atîta dragoste mai ales pentru a-i arăta simpatia sa cu prilejul morții tatălui lui, dar amintirea dela Austerlitz îl măguli și-l mișcă plăcut.

— Urmează-ți calea. Știu că este calea onoarei.

Și pentru a schimba vorba, Kutuzow începu să povestească despre campania turcească și despre pacea încheiată de curînd.

— Da, câte reproșuri nu mi-s'au făcut pentru această campanie și această pace!... Dar toate vin la vremea lor, toate vin la vremea lor pentru cine știe să aștepte... Și nici acolo n'au lipsit sfetnicii, nu!

„O! sfetnicii ăștia, sfetnicii ăștia. Greutatea nu e a lua o fortăreață, ci a câștiga întreaga campanie, și pentru asta nu trebuie nici să ataci, nici să mergi la

în primejdie. Pe măsură ce inamicul se apropia de oraș, locuitorii lui deveneau și mai frivoli, așa cum se întâmplă întotdeauna oamenilor cari văd venind o mare primejdie.

Rostopsin lipi pe ziduri afișe înfățișând o cărciumă, un cărciumar și un mic burghez moscovit, Karpuşka, care făcînd parte din miliție, fiind cam cu chef și auzînd vîstea că Napoleon se pregătea să meargă către Moscova, se supăra foc, îi copleșea pe Francezi cu epitetete cam sărate și ieșînd din cărciumă, ținea poporul la cuvîntări. Toată lumea citea aceste afișe și le comenta cu aceeași ardoare ca cele din armă versuri ale lui Vasili Puskin. Erau cu toate acestea oameni cari nu aprobau acest ton, găsîndu-l stupid și trivial. Se povestea că Rostopsin isgonise pe Francezi și pe toți străinii din Moscova, printre cari erau și mulți agenți de-ai lui Napoleon, dar povestile aceste se spuneau mai ales cu scopul de a se repeta cuvintele cu cari însoțise Rostopsin fiecare din acțiunile lui. Expulzații fură conduși pe o barcă la Nijni și Rostopsin le urase rămas bun în acești termeni: „Intrați în voi înși-vă și intrați în această barcă, numai să nu fie pentru voi barca lui Caron!”

Se mai povestea că regimentul echipat de Mamonoff îl costa vre-o 800.000 de ruble, dar că Bezukhow cheltuisese și mai mulți bani pentru miliția sa. Se spunea încă, cumcă Pierre își va pune uniforma și se va arăta gratis cu regimentul său, ori cui ar dori să-l vadă.

— Bezukhow est ridicule, vorbi Iulia Drubetzkina, dar este așa de bun, așa de simpatic.

(Va urma.)

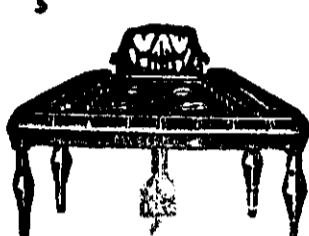
REISZ MIKSA FABRICĂ DE MOBILE

in

BÉKÉSCSABA—NAGYVÁRAD

Andrássy-ut 41—43. Rákóczi-ut 14.
(Lângă „Apollo”).

TIMBALE

cu organism patentat de oțel, dând sunete rezonante și foarte plăcute, — se pot cânta și pe raie. — Gramofoane cu plăci artistice, — vioare, flaute, harmonici ș. a. — Numeroase distincții și medalii primite ca răsplătă. Inventatorul per alului modern și al organismului de oțel. Catalog trimis gratis.

Mogyórossy Gyula,
kir. szab. hangszergyár.
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71.

ANUNȚ.

Se caută un om special și cu practică îndelungată pentru a conduce o școală de vițe americane altoite și numai dacă a mai condus asemenea întreprindere sub conducerea și direcțiunea sa, fiind bine plătit în perspectiva și viitor bun. — Oferte și referințe să primesc la adresa domnului

Alexandru Ionescu,
peșin-rist și proprietar
în Drăgășani (România)

Apotecă elegant aranjată, bine provăzută cu droguri și într-o comună bogată românească e de vândut Tot acolo se află și o fabrică de mașini de agricultură. — Adresa la administrația ziarului „Tribuna”.

În fabrica mea de fier și turnătorie de clopote se primesc mai mulți
învățăcei
cu purtare bună.

Hönig Frigyes,
Arad, Rákóczi-utca 28.

Cine vrea să cumpere
vițe americane
„RIPARIA PORTATIS”
pentru altoit, să se adreseze preotului Petru Pelle din Miiș (Méacs) comitatul Arad.

Societate creștină de consum și valorare. — Asuagiul de jos. Keresztény fogyasztási és értékesítő szövetke et. Alsószivágy.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai consumului creștin din Asuagiul de jos — Alsószivágy — prin aceasta sunt convocați la a

VIII-a adunare generală

care în sensul §-lui 23 din statute, se va ținea în 28 Ianuarie st. n. în localul școlii gr. cat. din loc cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.
3. Propuneri.

Direcțiunea.

Active - Vagyon. **Contul bilanțului — Mérlegszámla.** Pasive - Teher.

	Kor.	f.		Kor.	f.
Cassa în num. — Készpénzkészlet	198	88	128 buc. Acțiuni — Üzletrész à 20 K	2560	-
Marfa — Árukézlet	4945	08	Creditori — Áruhitelezők	2521	65
Debitori — Adósok	5299	86	Fond de rezervă — Tartalék-pénzeszköz	5575	37
Mobilier — Felszerelés költsége	486	-	Venit nett — Egyenleg mint nyereség	294	00
% Ștergere — Levonás	48	60			
Inregistrare — Alakulási költség	70	-			
% Ștergere — Levonás	6	-			
	1095	22		1095	22

Alsószivágy — Asuagiul de jos, la 1911, december 14.

Traian Nemeș *m. p.*
preș. — elnök.

Számszon Pap *m. p.*

Ioan Butta *m. p.*
contabil — könyvelő.

Ioan Soponar *m. p.*

George Horotan *m. p.*

Ioan Moga *m. p.*

	Kor.	f.		Kor.	f.
Chirie — Házbér	20	-	Venit brutt — Áruházi nyers bevétel, după 17.178 K 78 fill. után	1131	80
Salár — Személyzet fizetése	240	-			
Transport — Szállítási költség	233	-			
Cheltuete — Üzleti költség	50	-			
Dare — Adó	240	-			
Ștergere din m. bilier — % Felszerelési leírás	48	60			
Ștergere din mobilier — % Alakulási leírás	6	-			
Venit nett — Egyenleg mint nyereség	294	20			
	1131	80		1131	80

Acest Cont Bilanț, Venit și Pederi s'a examinat de comitetul de supraveghiere și s'a aflat în ordine, consumator cu legile comerciale. — Ezen Mérleg, Veszteség- és Nyereség-számla a felelős ügy-ő-bizottság által megvizsgáltván, rendben és a kereskedelmi törvényekkel megegyező kék tártatott.

Alexiu Varna *m. p.*
preș. — elnök.

Bob Mihaiu *m. p.*

Moga Onuț *m. p.*

Bob Mitru *m. p.*

Ioni Moga *m. p.*

Bancoș Mitru *m. p.*

Horotán Mitru *m. p.*

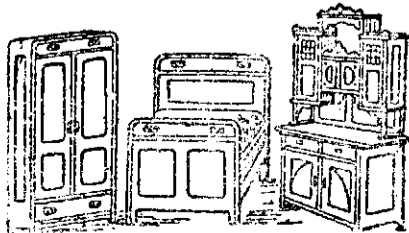
Horotán Mihaiu *m. p.*

Nemes János *m. p.*

Bob Vasiliu *m. p.*

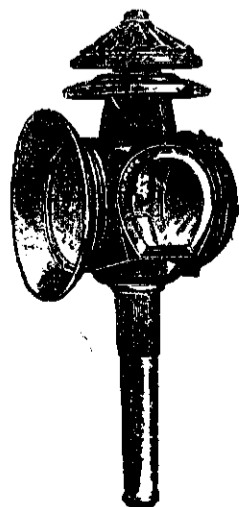
BAUMANN ARNOLD succesorul
LÁHNI KÁROLY,
fabricant de mobile.
Alba-Iulia, Piața Szent István Nr. 11.

Recomandă mobile pregătite în atelierul său din cel mai bun material, pentru dormitoare, sufragerii, locuințe garson și — birouri pe lângă prețuri ieftine. —

Omaszta János,
fabricant de lămpi pentru trăsuri.
Budapest

VIII. Óriás-utca 20/a
Primește comande de ori-ce lămpi pentru trăsuri și automobile, — comande pentru galvanoplastică și ori-ce reparațiuni de branșe.

Am onoare a aduce la cunoștința Onoratului public călător, că am deschis în Seghedin (Szeged) hotelul

Grand Hotel Royal

Stau la dispoziția publicului 80 de camere confortate cu încălzire centrală și apeduct.

La gară și dela gară circulă automobilul.

Pentru comportajul publicului pasager, este în hotel instalație proprie de spălat cu aburi. — Prețuri ieftine.

Cu stima:

Dávid Sándor,

proprietarul restaurantului dela gară și proprietarul „Grand Hotel-ului Royal“.

Réthy și Schreithofer

fabrică de cârnățării și mezeluri.

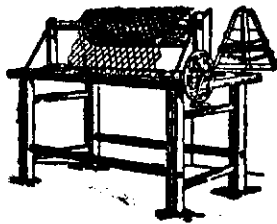
Instalațiuni electrice.

Déva, (Piața principală).

Recomandă carne proaspătă de vită, porc, vițel, oaie și miel, carne de porc afumată, cârnățării, slănină și unsoare în gros și în detail. La dorință liferează unsoare topită în vase proprii. — Cumpărătorilor vechi dă scădere la preț. Serviciu prompt! — Cereți catalog!

Cele mai excelente instrumente pentru săparea de

fântâni arteziene le pregătește și expediază

Várady Lajos,

fabrică de instrumente

Hódmezővásárhely,
VI, Ferenéz-utca.

Nu trebuie să anteprenori; domeniile, comunele, singuraticii: singuri pot face săparea cu instrumentele mele.

Primlucrător mijloces.

Recomand și mașini pentru impletitul de sîrmă.

Catalog de prețuri trimis gratis și franco.

Premiat la 6 expoziții.

ELŐ LIPPAI HORDÓ-GYÁROS = ALAPÍTÁTOTT 1895.

WESZELY BÉLA

Pregătește: butoaie, vane

în ori-ce mărime; din lemn de stejar uscat și alb, pe lângă garanță. — Primește ori-ce comandă mare, aranjament compl. pentru pivnițe, cu preț convenabil.

MARE DEPOZIT!

FURNISORUL CURȚII REGALE ROMÂNE

WESZELY BÉLA

PRIMUL FABRICANT DE BUTOAIE,

→ LIPOVA. ←

Salon de haine bărbătești

J. Schneider, Sibiu

Hermannsplatz 8, etagiul I.

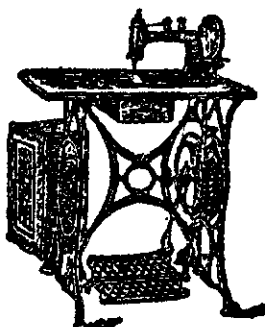
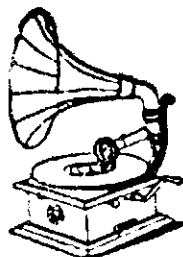
Palatul Habermann. (Nagyszeben).

Horváth Béni

mehanic

Nagyvárad, Kossuth Lajos-u. 18.

Recomandă în atenția publicului din loc și provincie, atelierul său mehanic aranjat din nou, unde primește comenzi și reparări de lucruri ce aparțin în branșă, precum

Mașini de cusut
Mașini de scris
Biciclete și
Gramafone etc.

Utensiliile acestor mașini le are în depozit.

Reparaturile se efectuează repede și prompt.

"LANER" cremă neunsuroasă.

Cel mai nou produs igienic pentru curățirea și înfrumusețarea feței. — Înlătură petele galbene, bubele pricinuite de înfrumusețarea feței, sgrăbunțe și alte necurățenii de piele. Crema aceasta ziua se poate folosi mult mai cu succes.

„laner“ pudră. E non plus ultra pudrei. Bună la baluri, saloane și de zi-nic folos, care acoperă încreșturile și e cu totul nestricăcioasă. În culorile: roză, albă și cremă 1 cutie 1 coroană.

„laner“ săpun 1 bucată 50 fileri.

„laner“ pastă pentru dinți 1 doză, 1 cor.

„laner“ apă pentru gură Bună pentru dinții scorburoși și gingiilor burețoși, contra mirosului greu de gură. 1 sticlă cor. 1-60; jumătate sticlă, 80 fileri.

„laner“ esență pentru păr Excelentă pentru înălțurarea mătrefei și contra căderii părului 1 sticlă, 1 cor. 30 fileri.

„laner“ pomadă pentru creșterea părului. 1 te-glă 2 coroane.

„laner“ vâpseală pentru păr pentru a colora în negru, brunet ori în blond părul sur și cărunț. Nereușita colorii e exchisă. La comenzi să se noteze că părul înărunțit în ce col-vare să se vâpsească (negru brunet). Un carton 4 coroane

„laner“ apă care face părul blond

Pentru a văpsi în timp scurt, în băl, aurii, părul blond, roză, chiar și brunet ori negru 1 sticlă 4 cor.

Discretă și zilnică expediție cu poșta. — Telefon 476.

Pentru înconjurarea contrafacțiilor numai „Preparatele lui Rudolf laner“ ieșite din farmacia se ca valoare și se pot căpăta la

Farmacia „Maria ajutătoare“ alui Rudolf laner, Temi Győrös Fő-ut 70.

KISALY LAJOS

ferar, dogar, șelar și lustritor.

Aiud—Nagyenyed, Str. Teiușului 14.

Recomandă uzina sa înlocuită cu puteri motorice și lucrative bune, pentru prepararea articolelor de ferărie, șelărie și lustruire cu prețuri ieftine, dispunând de un serviciu prompt, execuție modernă.

Atelierul de dentistică

Radu Novák.

Arad.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public românesc, că la 1 Noiembrie a. c. mi-am mutat atelierul meu de dentistică în

Szabadság-tér Nrul 5.

unde îl voi mări și aranja după cerințele cele mai moderne. —

Cu toată stima:

RADU NOVAK.

Vi place să porți totdeauna haine curate?

Atunci cumpărați »Casseta miraculoasă«, fabricația mea proprie, cu ajutorul căreia, cureți orice pată de pe haină, de culoare cât de sensibilă, precum pete de cerneală, poame, cafea, vâpseli etc. »Casseta« aceasta nu este ca obiect de reclamă, ci rezultatul unor încercări de 35 ani. Este bine venită pentru orice familie, care ține la curățenie. — Costă 5 Coroane și ține ani întregi. Se poate cumpăra numai dela fabrica chimică:

GUSTAV SOLINGER,

Brassó, Strada Cimitirului Nrul 5.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că mi-am aranjat în Timișoara, Piața George Nr. 4 un modern

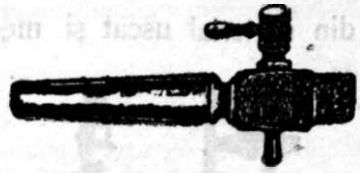
atelier dentistic.

Practica mea veche mă dispenzează de o mai amănunțită recomandare, augurându-mi în schimb încrederea în satisfacerea ori-cărei pretenții a pacienților. — Cu stimă:

Götzl Mór,
dentist.

Johann Seibel

strungărie artistică aranjată pe puter de mașini în Brașov, Strada Lungă No 45.

Pregătește și ține în depozit dopuri și pipe pentru buți, de cea mai bună calitate, apoi dacuri, bile și popice pentru biliard și picărie precum și toffelul de picioare pentru măsă, pelângă prețurile cele mai moderate. Celor ce cumpără a doua oară li-se dă rabat. — Lucrări de ornament. —

Mare depozit de cuptoare.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că în (Cluj) Kolosvár, Monostori-u. 7, am deschis un mare magazin înregistrat și provăzut cu cuptoare din țară și străinătate, unde se află în depozit permanent cuptoare moderne de majolică stil secesion și cuptoare de olane Daniel, precum și căminuri și cuptoare de bucătărie.

Atrag atenția publicului asupra depozitului meu model, asigurând-ul totodată despre calitatea perfectă ale articolelor și prețurile cele mai solide.

Așteptând binevoitorul sprijin sunt cu deosebită stimă:

Tamásy József,
Kolozsvár.

Nagy Sándor, sculptor,

Arad, Kossuth-utca Nr. 4.

În stabilimentul de piatrărie a lui Mairovitz.

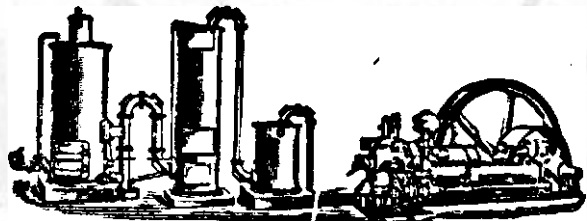
Execută și reparaază

lucrări de sculptură artistică

figurate și decorative precum și portrete după natură și fotografii, monumente mormântale, toffelul de produse ale industriei, apoi lucrări moderne sculptate pentru decorația zidurilor din teracotă, piatră, ghips, ciment și din alte materii pelângă prețurile cele mai ieftine și serviciu conștiințios. —

Bencsik Zsigmond în Déva

Oferă: GHETE AMERICANE ȘI FRANCEZE cusute cu mâna în atelierul propriu precum și GHETE GATA, format modern pentru bărbați, femei și copii. Caloși, ghete comode și pentru gimnastică. Mare magazin de gume renumite de Sullivan pentru tocuri la ghete și creme excelente. Ghete pentru picioare ne-regulate și bolnave le pregătesc după măsură. La comanda din provincie este destul a se trimite o gheată folosită. — Serviciu prompt.

Garnituri de îmblătit cu benzină și ulei, motoare de benzină, ulei și gaz.

Construcție de mori:

mori de rijnit și măcinat, teascuri de ulei, instalații de apeduct, fântâni, pompe de toffelul. Prețuri ieftine, condiții favorabile, garanții desăvârșite. Lămuriri specialiste, proiect de cheltuieli și preț curent se trimit gratis și franco.

Societate pe acții pentru industria tehnică de mașini.

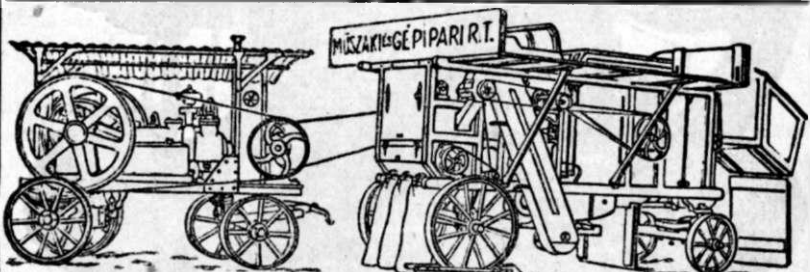
Műszaki- és Gépípari Részvénytársaság,
Budapest, V., Alkotmány-utca 25.

Reprezentantul pentru Arad și provincie:

LENGYEL GYULA,

atelier de motoare și mașini

Arad, (Hal-tér) Szentpál-u. 1.

Premiat la expoziția industrială din Sibiu în 1903.

Roate de tors

din material uscat și mers liniștit, pe lângă garanție, să află de vânzare la

Emil Krauss,

strungărie și atelier cu putere motorică.

Sibiu — Nagyzeben,

Margarethengasse Nr. 5.

Orice roată ce nu merge bine să primește înapoi.

Bordy József,

cojocar-blănar,

Marosvásárhely, Széchenyi-tér Nr. 13.

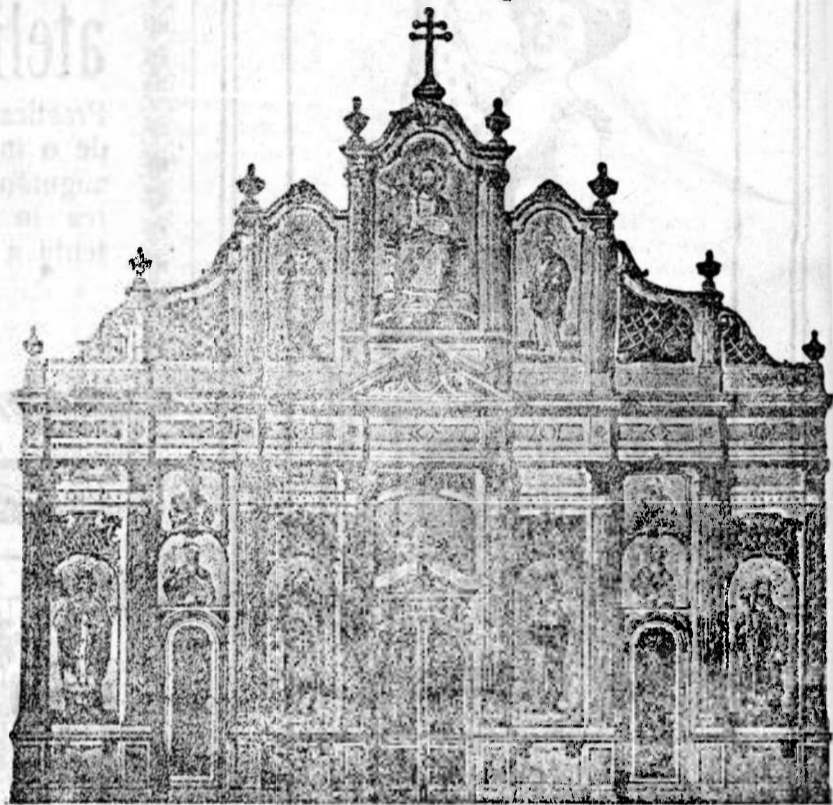
Recomandă articolele de blănărie și cojocărie, dela cele mai simple până la cele mai complicate. Primește și reparatură. Imprumută bunde de călătorii și ia spre păstrare în timpul verii, paltoane de iarnă și blane, pe lângă asigurarea contra focului. — Comandele se îndeplinesc prompt, ieftin și cinstit.

Schmidt János succesor Schmidt Ferencz

instituit pentru ridicarea altarelor în

Budaposta, Köbányai-ut 53.

Pregătește: altare, amvoane, cripte, statui sfinte și întregul arhitectură bisericăscă, în orice stil, conform pretenziilor și pe lângă prețuri convenabile.

Se recomanda de München la renovarea altarelor vechi. Se trimite gratuit precum și

primirea desele sale proprii.

Prețuri moderate.

favorabil

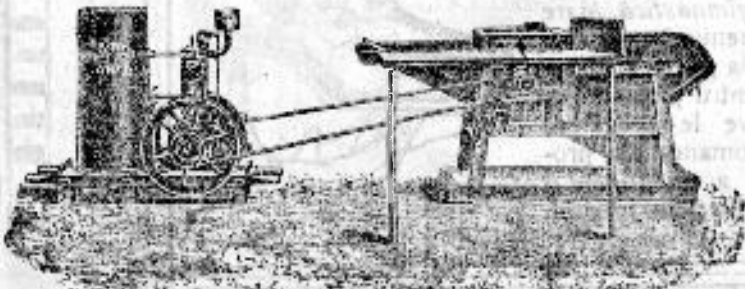
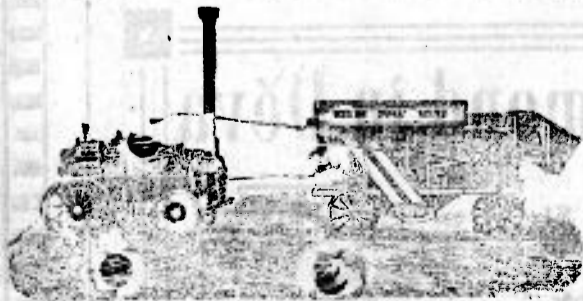
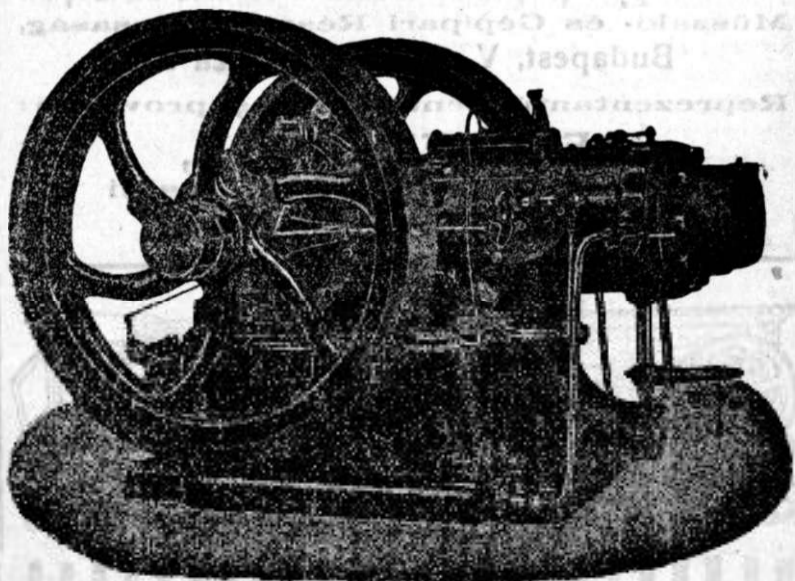
Frații Burza

Nr. telefonului 604.

Cea mai mare firmă românească din Ungaria.

Arad, Piața Boros Béni-tér 1. (Casa proprie)

Recomandă magazinul lor bogat asortat de ferării, arme și tofelul de mașini agricole, mașini de trierat cu aburi, mașini de trierat cu motor și tofelul de motoare cu benzină, cu oleiu brut și motoare sugătoare cu gaz, arangem mori cu motoare cu prețurile cele mai moderate și cu plățire în rate.

Cu garnituri pentru trierat și cu prospecte pentru mori servim bucuros,

eventual pentru primirea lucrurilor acestora și

facem cerea contractului

mergem la fața locului pe

cului pe spesele noastre.